

Комплект контрольно-измерительных материалов
для оценки освоения образовательных результатов
учебной дисциплины
ДД.01 «Родной язык»
по профессии

08.01.25 Мастер отделочных строительных и декоративных работ

Уфа - 2021

Организация-разработчик:

Государственное бюджетное профессиональное образовательное учреждение Уфимский художественно-промышленный колледж.

Разработчики:

Абдулова Дина Шарифьяновна, преподаватель башкирского языка и литературы

Утверждена на заседании методического совета

Протокол № 3 от « 21 » января 2021 г.

СОДЕРЖАНИЕ

1. Паспорт комплекта контрольно-оценочных средств.....	3
2. Результаты освоения учебной дисциплины, подлежащие проверке...4	
3. Комплект оценочных средств для оценки освоения учебной дисциплины «Родной язык».....	6
4. Список использованной литературы.....	16

1. Паспорт комплекта контрольно-измерительных материалов

Комплект контрольно-измерительных материалов предназначен для проверки результатов освоения учебной дисциплины «Иностранный язык» и входит в состав фонда оценочных средств общеобразовательного цикла ППКРС по профессии **08.01.25 Мастер отделочных строительных и декоративных работ.**

Комплект контрольно-измерительных материалов разработан на основе рабочей программы по дисциплине «Родной язык»

Настоящий комплект контрольно-измерительных материалов предназначен для проведения оценки освоения образовательных результатов по учебной дисциплине: «Родной язык»

Входной контроль проводится в форме письменной работы в форме теста.

Текущий контроль проводится в форме самостоятельных работ.

Для выполнения самостоятельных работ разработаны методические рекомендации для студентов.

Промежуточный контроль проводится в форме письменной работы в форме теста.

Предусмотрены задания, как базового, так и повышенного уровней сложности:

- задания с выбором ответа (задания, содержащие предметный вопрос и предлагающие несколько ответов на него, один из которых правильный).

Проверяемый уровень знаний – базовый;

- задания с кратким ответом,

- задания со свободным развернутым ответом.

На выполнение работы отводится 45 минут.

Дифференцированный зачет. Оценка по дифференцированному зачету выставляется на основе накопительной системы оценок.

2. Результаты освоения учебной дисциплины, подлежащие проверке

В результате освоения вариативной части дисциплины обучающийся должен знать родственные связи башкирского языка и его типологические соотношения с другими языками, его историю, современное состояние и тенденции развития;

уметь:

анализировать язык в диахронном и синхронном аспектах, пользуясь системой основных лингвистических понятий и терминов, ориентироваться в основных этапах истории науки о языке и дискуссионных вопросах современного башкирского и общего языкознания;

знать :

литературу и фольклор башкирского народа в их историческом развитии и современном состоянии, в сопряжении с историей и историей культуры народа;

понимать:

закономерности литературного процесса, художественное значение литературного произведения в связи с общественной ситуацией и культурой эпохи, определять художественное своеобразие произведений и творчества писателя в целом;

уметь :

пользоваться научной, справочной, методической литературой на родном и иностранном языках.

Код	Наименование общих компетенций
ОК 1	Выбирать способы решения задач профессиональной деятельности, применительно к различным контекстам.
ОК 2	Осуществлять поиск, анализ и интерпретацию информации, необходимой для выполнения задач профессиональной деятельности.
ОК 3	Планировать и реализовывать собственное профессиональное и личностное развитие.
ОК 4	Работать в коллективе и команде, эффективно взаимодействовать с коллегами, руководством, клиентами.
ОК 5	Осуществлять устную и письменную коммуникацию на государственном языке с учетом особенностей социального и культурного контекста.
ОК 6	Проявлять гражданско-патриотическую позицию, демонстрировать осознанное поведение на основе традиционных общечеловеческих ценностей, применять

	стандарты антикоррупционного поведения.
ОК 7	Содействовать сохранению окружающей среды, ресурсосбережению, эффективно действовать в чрезвычайных ситуациях.
ОК 8	Использовать средства физической культуры для сохранения и укрепления здоровья в процессе профессиональной деятельности и поддержания необходимого уровня физической подготовленности.
ОК 9	Использовать информационные технологии в профессиональной деятельности.
ОК 10	Пользоваться профессиональной документацией на государственном и иностранном языке.
ОК 11	Использовать знания по финансовой грамотности, планировать предпринимательскую деятельность в профессиональной сфере.

3. Комплект контрольно-измерительных материалов для оценки освоения учебной дисциплины

I бүлек

I Вариант

1. Сколько специфических согласных в башкирском языке?
А) 3; Б) 6; В) 9; Г) 27.
2. В каком ряду во всех словах пропущена буква э?
А) бүл_к, д_фтәр, кел_м; Б) төзөл_ш, к_ла, әс_й;
В) к_рт, һән_к, к_мә; Г) кит_п, ур_к, икм_к.
3. В каком ряду слов пропущена буква к?
А) тара_, үте_, һал_ын; Б) _устым, балы_, шал_ан;
В) _өзгө, сәйнү_, сәс_ә; Г) _үл, һәнә_, _әмә.
4. В каком ряду слов во множественном числе пишется окончание – ләр?
А) мәктәп, бүләк, күл; Б) сәйнүк, үтек, үзгәреш;
В) кәләм, дәфтәр, китап; Г) игенсе, көзгө, сәскә.
5. Найдите слово, относящееся к теме «Семья».
А) бүлмә; Б) кар; В) һенле; Г) күлдәк.
6. В каком варианте даны глаголы в форме настоящего времени?
А) барзым, килдем, яззым; Б) керәсәкмен, үтәсәкмен, йырлаясакмын;
В) йәшәйем, ашайым, укыйым; Г) көтөрмөн, кайтырмын, эшләрмен.
7. Укажите количественные числительные.
А) ун, егерме биш, өс мең; Б) унынсы, егерме бишенсе, өс меңенсе;
В) унлап, егерме бишләп, меңләп; Г) унар, егерме бишәр, меңәр.
8. К какому времени года относятся перечисленные признаки: кар ирей, көндәр озоная, ағастар япрак яра.
А) көз; Б) кыш; В) яз; Г) йәй.
9. Вместо точек в предложении поставьте подходящее слово. *Бөгөн мин нәфис фильм ...*
А) укыным; Б) ятланым; В) караным; Г) барам.
10. Выберите правильный перевод предложения. *Зимой он не поедет в деревню.*
А) Кышын ул ауылға барасак. Б) Кышын ул ауылға барған.
В) Көзөн ул ауылға бара. Г) Кышын ул ауылға бармаясак.
11. В каком ряду слов даны имена прилагательные?
А) икмәк, атай, кояш; Б) зур, якты, көслә;
В) биш, утыз ике, етмеш; Г) бара, укый, килә.
12. Подберите синоним к слову «*һәйбәт*».
А) насар; Б) ялкау; В) матур; Г) якшы.
13. Найдите антоним к слову «*якты*».
А) каранғы; Б) тәмле; В) бәләкәй; Г) кыска.
14. Какие глаголы в форме инфинитива?
А) укый, эшләй, төзөй; Б) укы, эшлә, төзө;
В) укыһа, эшләһә, төзөһә; Г) укырға, эшләргә, төзөргә.
15. Найдите лишнее слово или словосочетание.
А) бейейем; Б) саңғыла йөрөйем; В) йөзәм; Г) конькиза йөрөйем.

16. Какое слово пропущено? *Бер таулектә ... сазат.*
 А) алтмыш; Б) егерме дүрт; В) утыз; Г) ун ике.
17. Какой праздник является башкирским народным праздником?
 А) корбан байрам; Б) яңы йыл; В) йыйын; Г) туй.
18. Укажите словосочетание с наречием.
 А) матур күлдәк; Б) ялкау укыусы; В) матур йырлай; Г) һәйбәт кеше.
19. Самая длинная река в Башкортостане.
 А) Ағизел; Б) Каризел; В) Дим; Г) Ашказар.
20. Укажите прилагательное в сравнительной степени.
 А) ак; Б) ағырак; В) ап-ак; Г) акһыл.

II Вариант

1. Выберите вариант, где указаны специфические гласные башкирского языка.
 А) э, ө, и; Б) э, ү, е; В) э, ү, ө; Г) э, о, ы.
2. В каком ряду во всех словах пропущена буква ү?
 А) сә_кә, һ_нар, я_лык; Б) к_л, т_рғай, ғор_р;
 В) б_ләк, к_л, т_ңәрәк; Г) к_л, _рман, моңһо_.
3. В каком ряду слов пропущена буква ғ?
 А) _әлсәр, үр_е, һиз_ер; Б) ян_ын, йыл_а, ту_ай;
 В) да_а, көз_ө, _алим; Г) и_енсе, көз_ө, _үзәл.
4. В каком ряду слов во множественном числе пишется окончание – дар?
 А) һорау, малай, кыз; Б) урман, ауыл, таң;
 В) кәләм, дәфтәр, китап; Г) игенсе, көзгө, сәскә.
5. Найдите слово, относящееся к теме «Образование».
 А) ағай; Б) йылы; В) туған; Г) имтихан.
6. В каком варианте даны глаголы в форме будущего времени?
 А) барзы, килде, яззы; Б) кергән, киткән, йырлаған;
 В) йәшәй, ашай, укый; Г) көтәр, кайтыр, эшләр.
7. Укажите приблизительные числительные.
 А) ун, егерме биш, өс мен; Б) унынсы, егерме бишенсе, өс мененсе;
 В) унлап, егерме бишләп, меңләп; Г) унар, егерме бишәр, менәр.
8. К какому времени года относятся перечисленные признаки: кар яуа, буран ыжғыра, көрт хала.
 А) көз; Б) кыш; В) яз; Г) йәй.
9. Вместо точек в предложении поставьте подходящее слово. *Без урманга экскурсияга ...*
 А) һөйләштек; Б) каранык; В) барзык; Г) кайттык.
10. Выберите правильный перевод предложения. *Быйыл көз һуң килде.*
 А) В этом году осень наступила рано. Б) В этом году осень наступила поздно.
 В) В этом году осень холодная. Г) В этом году весна наступила поздно.
11. В каком ряду слов даны имена существительные?

А) икмәк, атай, кояш; Б) зур, якты, көслә; В) биш, утыз ике, етмеш; Г) бара, укый, килә.

12. Подберите синоним к слову «*һыуык*».

А) йылы; Б) һалкын; В) матур; Г) аяз.

13. Найдите антоним к слову «*аяз*».

А) кояшлы; Б) тәмле; В) һалкын; Г) болотло.

14. Какие глаголы в форме повелительного наклонения?

А) укый, эшләй, төзөй; Б) укы, эшлә, төзө;

В) укыһа, эшләнә, төзөнә; Г) укыны, эшләне, төзөнө.

15. Найдите лишнее слово или словосочетание.

А) бейейем; Б) саңғыла йөрөйөм; В) баянда уйнайым; Г) йырлайым.

16. Какое слово пропущено? *Бер йылда ... ай.*

А) алтмыш; Б) егерме дүрт; В) утыз; Г) ун ике.

17. Какой праздник относится к семейно-бытовым?

А) тыуған көн; Б) карға буткаһы; В) йыйын; Г) һабантуй.

18. Укажите словосочетание с наречием.

А) матур көн; Б) тырыш укыусы; В) тиз йүгерә; Г) һәйбәт кеше.

19. Самое большое озеро в Башкортостане.

А) Шәмсетдин; Б) Кандракул; В) Асылыкул; Г) Аккул.

20. Укажите прилагательное в превосходной степени.

А) ак; Б) ағырак; В) ап-ак; Г) акһыл.

III Вариант

1. Сколько специфических гласных в башкирском языке?

А) 3; Б) 5; В) 7; Г) 9.

2. В каком ряду во всех словах пропущена буква а?

А) ур_к, ырғ_к, сын_як; Б) өйр_к, ур_м, сурт_н;

В) бүл_к, д_фтәр, кел_м; Г) төрг_к, к_ләм, сәғ_т.

3. В каком ряду слов пропущена буква к?

А) _устым, балы_, шал_ан; Б) _өзгө, сәйнү_, сәс_ә;

В) япра_, йәшле_, те_ә; Г) _ул, _ыш, бүлә_.

4. В каком ряду слов во множественном числе пишется окончание – тәр?

А) төс, бүләк, теш; Б) урман, ауыл, таң;

В) кәләм, дәфтәр, китап; Г) игенсе, көзгө, сәскә.

5. Найдите лишнее слово.

А) әсәй; Б) ейәнсәр; В) бүләк; Г) һенлем.

6. В каком варианте даны глаголы в форме прошедшего определенного времени?

А) алабыз, көләбез, киләбез; Б) керәсәк, үтәсәк, йырлаясак;

В) йәшәгән, ашаған, укыған; Г) һөйләnek, кайттык, бейенек.

7. Укажите разделительные числительные.

А) ун, егерме биш, өс мең; Б) унынсы, егерме бишенсе, өс меңенсе;

В) унлап, егерме бишләп, меңләп; Г) унар, егерме бишәр, меңәр.

8. К какому времени года относятся перечисленные признаки: япрактар һарғаялар, койолалар; ямғыр яуа; һыуык ел иҫә.
 А) көз; Б) кыш; В) яз; Г) йәй.
9. Вместо точек в предложении поставьте подходящее слово. *Без музейға барырға ...*
 А) һөйләштек; Б) каранык; В) барзык; Г) һоранык.
10. Выберите правильный перевод предложения. *Зимой он поедет в деревню.*
 А) Кышын ул ауылға барасак. Б) Кышын ул ауылға барған.
 В) Көзөн ул ауылға бара. Г) Кышын ул ауылға бармаясак.
11. В каком ряду слов даны имена числительные?
 А) икмәк, атай, кояш; Б) зур, якты, көслә; В) биш, утыз ике, етмеш; Г) бара, укый, килә.
12. Подберите синоним к слову «батыр».
 А) куркак; Б) кыйыу; В) матур; Г) тырыш.
13. Найдите антоним к слову «яңы».
 А) зур; Б) матур; В) иҫке; Г) калын.
14. Какие глаголы в форме условного наклонения?
 А) укый, эшләй, төзөй; Б) укы, эшлә, төзө;
 В) укыһа, эшләһә, төзөһә; Г) укыны, эшләне, төзөнө.
15. Найдите лишнее слово или словосочетание.
 А) теннис уйнайым; Б) саңғыла йөрөйөм; В) йөзәм; Г) һүрәт төшөрәм.
16. Какое слово пропущено? *Бер азнала ... көн.*
 А) ете; Б) егерме дүрт; В) утыз; Г) ун ике.
17. Какой праздник не является башкирским народным праздником?
 А) карға буткаһы; Б) һабантуй; В) йыйын; Г) яңы йыл.
18. Укажите словосочетание с наречием.
 А) яңы күлдәк; Б) аз йоклай; В) зур бүлмә; Г) һәйбәт кеше.
19. Самый большой по площади район в Башкортостане.
 А) Өфө; Б) Туймазы; В) Белорет; Г) Йәрмәкәй.
20. Укажите прилагательное в уменьшительной степени.
 А) ак; Б) ағырак; В) ап-ак; Г) акһыл.

IV Вариант

1. Сколько букв в башкирском алфавите?
 А) 33; Б) 36; В) 39; Г) 42.
2. В каком ряду слов пропущена буква у?
 А) б_ләк, к_рай, _рам; Б) _рман; к_л, һ_нар; В) к_л, т_рғай, ғор_р;
 Г) к_лдәк, к_л, т_ңәрәк.
3. В каком ряду слов пропущена буква г?
 А) да_а, көз_ө, _алим; Б) _әлсәр, үр_е, һиз_ер;
 В) ян_ын, үз_әреш, йыл_а; Г) а_ай, _аилә, ту_ай.
4. В каком ряду слов во множественном числе пишется окончание – зар?
 А) һорау, малай, кыз; Б) урман, ауыл, таң; В) кәләм, дәфтәр, китап;

Г) игенсе, көзгө, сәскә.

5. Найдите лишнее слово.

А) белем; Б) имтихан; В) укыу йорто; Г) ғаилә.

6. В каком варианте даны глаголы в форме прошедшего неопределенного времени?

А) алабыз, көлөбез, киләбез; Б) керәсәк, үтәсәк, йырлаясақ;
В) йәшәгән, ашаған, укыған; Г) һөйләнек, кайттык, бейенек .

7. Укажите порядковые числительные.

А) ун, егерме биш, өс мең; Б) унынсы, егерме бишенсе, өс меңенсе;

В) унлап, егерме бишләп, меңләп; Г) унар, егерме бишәр, меңәр.

8. К какому времени года относятся перечисленные признаки: көндәр эсе, кешеләр һыу инәләр, еләк йыялар.

А) көз; Б) кыш; В) яз; Г) йәй.

9. Вместо точек в предложении поставьте подходящее слово. *Бөгөн мин концертта ...*

А) укыным; Б) ятланым; В) бейенем; Г) барам.

10. Выберите правильный перевод предложения. *Быйыл көз иртә килде.*

А) В этом году осень наступила рано. Б) В этом году осень наступила поздно.

В) В этом году осень холодная. Г) В этом году весна наступила рано.

11. В каком ряду слов даны глаголы?

А) икмәк, атай, кояш; Б) зур, якты, көслә; В) биш, утыз ике, етмеш;
Г) бара, укый, килә.

12. Подберите синоним к слову «*еүеш*».

А) дымлы; Б) коро; В) зур; Г) кыска.

13. Найдите антоним к слову «*зур*».

А) озон; Б) бәләкәй; В) калын; Г) йока.

14. Какие глаголы в форме повелительного наклонения?

А) укый, эшләй, төзәй; Б) укығыз, эшләгез, төзөгез;
В) укыһа, эшләһә, төзөһә; Г) укыны, эшләне, төзөнө.

15. Найдите лишнее слово или словосочетание.

А) бейейем; Б) һүрәт төшөрәм; В) бәйләйем; Г) конькиза йөрөйөм.

16. Какое слово пропущено? *Бер айза ... көн.*

А) алтмыш; Б) егерме дүрт; В) утыз; Г) ун ике.

17. Какой праздник не относится к семейно-бытовым?

А) никах көнө; Б) тыуған көн; В) йыйын; Г) туй.

18. Укажите словосочетание с наречием.

А) башкортса һөйләшә; Б) ялкау малай; В) иске кофта; Г) якшы эш.

19. Самая высокая вершина горы в Башкортостане.

А) Шихан; Б) Янғантау; В) Ирәмәл; Г) Ямантау.

20. Какое прилагательное не образует степени сравнения?

А) ак; Б) ямғырлы; В) матур; Г) көслә.

II бүлек

I вариант

1. Сколько падежей в башкирском языке?
а) 6 б) 12 в) 8 г) 7
2. В каких падежах образуется губная гармония? (возможно два варианта ответа)
а) именительный падеж б) притяжательный падеж
в) дательно-направительный падеж г) винительный падеж
3. Укажите слово где нарушается губная гармония:
а) болондо б) кәндө в) һөттө г) фотонь
4. Выберите нарицательное имя существительное:
а) Илшат б) китап в) Сибай г) Баймак
5. Назови окончания множественного числа:
а) лар/ләр, тар/тәр б) ма / мә в) ган / гән г) мы / ме
6. В каком ряду слова отвечают на вопрос нимә?
а) айыу, мышы, болан б) апай, атай, олотай
в) Айнур, кеше, Батыр г) нет правильного ответа
7. Выберите существительные, образующие множественное число с аффиксами –тар/тәр:
а) компьютер, ил б) машина, трамвай
в) карауат, итек г) сәскә, тау
8. Выберите существительные, образующие множественное число с аффиксами –дар/дәр:
а) урам, кейем б) итек, болот в) ручка, бармак г) атай, апай
9. Найдите слово в предложном падеже:
а) күгәрсендең б) әбейгә в) әсәйгә г) баланан
10. Найдите аффиксы дательно-направительного падежа:
а) -тын/-тең, -дың/-дең б) -ға/-гә, -ка/-кә

в) -нан/нән г)нулевое окончание

11. В каком ряду слова приведены с аффиксом принадлежности 2-го лица единственного числа:

а) компьютерым, илем б)машинам, трамвайым

в)атайың, апайың г) итеге, болото

12. Найдите ошибку в словосочетаниях:

а)беззең картинабыз б) һеззең урманыбыз

в) уның балы г)минең башым

13. Какой части речи относится слово укыйым:

а) местоимение б) наречие в)глагол г) прилагательные

14. Какую категорию не имеет глагол:

а) лицо б) время в) падеж г)наклонение

15. Найдите глаголы отрицания:

а) уйнай, бара, килә б) алды, килде, китте

в)килмәй, укымай, ашамай г) язасак, китәсәк

16. Найдите глаголы будущего времени:

а)алды, килде, китте б)язасак, китәсәк

в) килә ята, укый тора г) уйнай, бара, килә

17. Какой город является первой столицей Башкортостана?

а)Уфа б) Кумертау в)Стерлитамак г)Мелеуз

18. Сколько городов в Башкортостане?

а) 16 б)21 в) 54 г) 22

19. В каком городе самый глубокий карьер в Европе?

а) Кумертау б) Нефтекамск в)Янаул г) Сибай

20.Сколько районов в Башкортостане?

а)46 б) 21 в)39 г) 54

II вариант

1. В каком районе родился М.Карим?
а)Каридельский б) Шишминский в)Аургазинский г) Белебейский
2. Экскурсия... барып күп нимэлэр белдем. Вместо точек какой аффикс ставится?
а) -лар б) -ығыз в) -ға г)аффикс не ставится
3. Кто автор стихотворения «О березовом листе»
а) Н.Мусин б) М.Карим в) С.Злобин г)З.Биишева
4. Кто автор произведения «Иргиз»
а) Н.Мусин б) Н.Давлетшина в) С.Злобин г)З.Биишева
5. Какие из этих местоимений определительные:
а) был, ошо, шул б) кем, нимә, ниндәй
в) һәр, һәр кем, һәр береһе г)минен, һинен
6. Самостоятельная часть речи, обозначающая число, количество и порядок предметов. Отвечает на вопросы: сколько? который?...это
а)местоимение б) наречие в) числительное г)прилагательные
7. Самостоятельная часть речи, обозначающая предмет и отвечающая на вопрос «кем?», «нимә?».
а) местоимение б) наречие в) имя существительное г) прилагательные
8. Часть речи, включающая неизменяемые слова и словосочетания, служащие для выражения эмоций (радость, удивление, возмущение, раздражение, злость, боль, отвращение, недоумение и др.), ощущений, душевных состояний и других реакций, не называя их-...
а) предлог б) союз в) междометия г) модальные слова
9. Часть речи, обозначающая признак действия, отвечают на вопросы как?, где?, куда?, когда?, зачем?, с какой целью?, в какой степени? и чаще всего относятся к глаголам и обозначают признак действия:
А)наречие б)междометие в)предлог г) глагол
10. Укажите в каком ряду даны вопросы наречий?
а) кем? кемде? кемгә? б) нисек? касан? кайза?

- в) нисә? нисә? г) Ни эшләй? Ни эшләр? Ни эшләне?
11. Укажите служебную часть речи?
а) наречие б) частица в) местоимение г) глагол
12. Каким членом предложения является подчеркнутое слово: Ике икең-дүрт

А) подлежащие б) сказуемое в) определение г) дополнение

13. Самая крупнейшая река Башкортостана:

а) Нугуш б) Белая в) Уфимка г) Дема

14. Самое глубокое озеро Башкортостана:

а) Асылыкүл б) Аккүл в) Атаузы г) Кандрыкүл

14. Установите соответствие между словами и их характеристиками

1	Глагол	а	ике
2	Числительное	б	укый
3	Местоимение	в	мин
4	Существительное	г	китап

15. Установите соответствие между словами с аффиксом принадлежности и их характеристиками

1	1 лицо	а	апайың
2	2 лицо	б	машинам
3	3 лицо	в	итеге

16. Найдите глаголы будущего времени:

а) алды, килде, китте б) язасак, китәсәк

в) килә ята, укый тора г) уйнай, бара, килә

17. Какой город является первой столицей Башкортостана?

а) Уфа б) Кумертау в) Стерлитамак г) Мелеуз

18. Сколько городов в Башкортостане?
а) 16 б) 21 в) 54 г) 22

19. В каком городе самый глубокий карьер в Европе?

а) Кумертау б) Нефтекамск в) Янаул г) Сибай

20. Сколько районов в Башкортостане?

а) 46 б) 21 в) 39 г) 54

III бүлек

Вариант 1

1. Халык ижадына кайһы ижад төрө карай?

а) Йола поэзияһы, экиәттәр, кобайыр, бәйәттәр, сеңләүзәр, афористик ижад, көләмәстәр

б) Повесть, романдар

в) Парсалар, сеңләүзәр, афористик ижад.

г) Хикәйә, экиәттәр, йырзар

2. Халык ижадының сәсмә формалары

а) Әйтештәр, йомактар, хикәйәләр

б) Әкиәттәр, легендалар, риүәйәттәр, көләмәстәр.

в) Тарихи хикәйәләр

г) Бөтә яуап та дөрөҫ

3. Урал батыр эпосы. Уның боронғолоғо, мифологик нигезе. Төп идеяһы:

а) Ыунарылыҡ, ғаилә

б) Душлыҡ, тоғролок

в) Халыҡ бәхете хаҡында тәбиғәттең стихиялы көстәренә каршы көрәште данлау. Кешенең бөйөклөгө, тәбиғәт менән халықтың үлемһезлеге темаһының сағылышы.

г) Ата-әсә һәм балалар мөнәсәбәте

4. «Изеүкәй менән Моразым» эпосы үзенсәлектәре

а) Әсәрҙә нуғай осоро тарихының сағылыш дәрәжәһе. Азатлыҡты яклап хандарға каршы көрәш темаһы. Изеүкәй образы. Уның йөзөндә халыҡ үзенен батырын, ил башлығын күрергә теләүе. Изеүкәй менән Моразым – ата менән ул мөнәсәбәте, батырлыҡ традициялары

б) Изеүкәй менән Моразым – ата менән ул мөнәсәбәте

в) Изеүкәй образы.

г) Бөтә яуап та дөрөҫ.

5. Боронго ээби комарткылар.

- а) Мәхмүт Кашғари һүзлеге
- б) Уғызнамә. Боронго ээбиәт. Боронго төркизәр һәм уртақ төрки ээбиәт. Руник төрки ташъязмалар. Мәхмүт Кашғари һүзлеге, ундағы йыр, дастан, мәкәл үрнәктәрән өйрәнәү.
- в) Уғызнамә. Боронго ээбиәт. Боронго төркизәр һәм уртақ төрки ээбиәт.

6. «Мөхәббәтнамә», «Жөмжөмә солтан», «Гөлөстан бит-төрки» әсәрзәрә кайһы вакытка карай?

- а) Урта быуаттар ээбиәте
- б) 19 быуат
- в) 20 быуат
- г) 21 быуат

7. Кемдәр ул сәсәндәр?

- а) Башкорт халкының һүз оҫталары
- б) Телсә, ғалимдар
- в) шағирзәр
- г) муллалар

8. «Урал батыр» эпосы касан, кем тарафынан язып алынған?

- а) 1956 йылда Әхнәф Харисов тарафынан
- б) 1910 йылда Мөхәмәтша Буранғолов тарафынан
- в) 1994 йылда Г.Сәфәрғәлина тарафынан

9. Эпос тәүге тапкыр рус теленә кем тарафынан тәржемә ителгән?

- а) Ғәзим Шафиков
- б) Азамат Юлдашбаев
- в) Айзәр Хөсәйенов
- г) Әхиәр Хакимов

10. Котло, изгеләштерелгән урын - кот тау кайһы илдә?

- а) йыландар илендә
- б) дейеүзәр биләмәһендә
- в) Самрау батшалығында
- г) һыу батшалығында

II вариант

1) Башкорт эпосының героик йөкмәткеле, халык батырзарын данлаган шиғри төзөлөшлө төрө.

- а) кобайыр
- б) иртәк
- в) кисса
- г) һарнау

2) Эпостың дөрөс билдәләмәһен күрһәт.

- а) халык тормошонда йәки тарихта булып үткән мөһим хәл-вақиғалар, тарихи шәхестәр тураһында һөйләгән сәсмә әсәр
- б) халықтың этник һәм граждандыҡ тарихы тураһында хикәйәләүсе эпик һәм лиро-эпик характерзы, күберәк героик йөкмәткеле, әсәр
- в) уйзырмаға нигезләнгән тылсымлы һәм мажаралы йөкмәткеле йә булмаһа көнкүреш характерындағы әсәр

3) ... тип боронғо кешеләр, донъя һәм тәбиғәт көстәренен килеп сығышы, аллалар, төрлө изге йәндәрҙен тормошо тураһындағы уйзырма хикәйәләргә әйтәләр.

- а) миф
- б) легенда
- в) әкиәт
- г) эпос

4) «Урал батыр» эпосы қасан, кем тарафынан язып алынған?

- а) 1956 йылда Әхнәф Харисов тарафынан
- б) 1910 йылда Мөхәмәтша Буранғолов тарафынан
- в) 1994 йылда Г.Сәфәрғәлина тарафынан

5) «Урал батыр» эпосын язып алыуға бәйле данлыклы йырсы, курайсы, сәсэн Хәмит Әлмөхәмәтовтың тыуған ауылы нисек атала?

- а) Баймак районы Икенсе Эткол ауылы
- б) Баймак районы Түбәнге Изрис ауылы
- в) Әбйәлил районы Әбделғәзе ауылы
- г) Дөрөс яуап юк

6. «Мөхәббәтнамә», «Жәмжәмә солтан», «Гөлөстан бит-төрки» әсәрҙәре қайһы вақытқа қарай?

- а) Урта быуаттар әзәбиәте
- б) 19 быуат
- в) 20 быуат
- г) 21 быуат

7. Қемдәр ул сәсандәр?

- а) Башкорт халқының һүз оғталары

- б) Телсе, ғалимдар
- в) шағирзар
- г) муллалар

8. «Изеүкәй менән Моразым» эпосы үзенсәлектәре

- а) Әсәрзә нуғай осоро тарихының сағылыш дәрәжәһе. Азатлықты яклап хандарға қаршы көрәш темаһы. Изеүкәй образы. Уның йөзөндә халык үзенен батырын, ил башлығын күрергә теләүе. Изеүкәй менән Моразым – ата менән ул мөнәсәбәте, батырлық традициялары
- б) Изеүкәй менән Моразым – ата менән ул мөнәсәбәте
- в) Изеүкәй образы.
- г) Бетә яуап та дәрәс.

9. Халык ижадына қайһы ижад төрө қарай?

- а) Йола поэзияһы, әкиәттәр, қобайыр, бәйәттәр, сәңләүзәр, афористик ижад, кәләмәстәр
- б) Повесть, романдар
- в) Парсалар, сәңләүзәр, афористик ижад.
- г) Хикәйә, әкиәттәр, йырзар

10. Қайһы эпик қобайырза төп герой ер асты батшалығына төшә?

- а) “Урал батыр”,
- б) “Ақбузат”,
- в) “Изеүкәй менән Моразым”,
- г) “Ақһак қола”

III вариант

1. Халык ижадына қайһы ижад төрө қарай?

- а) Йола поэзияһы, әкиәттәр, қобайыр, бәйәттәр, сәңләүзәр, афористик ижад, кәләмәстәр
- б) Повесть, романдар
- в) Парсалар, сәңләүзәр, афористик ижад.
- г) Хикәйә, әкиәттәр, йырзар

2. Муйыны - дуға, арқаны – әйәр. Был йомак ниндәй төркәмгә қарай?

- а) Тәбиғәт күренеше.
- б) Хайуандар тураһында.
- в) Тормош-көнкүреш тураһында.
- г) Дәрәс яуап юк.

3. Әзәм әше менән, ағас емеше менән. Был мәкәл ниндәй төргә қарай?

- а) Тәбиғәт тураһында.
- б) Хезмәт тураһында.
- в) Тыуған ил тураһында.

г) Тормош-көнкүрөш тураһында.

4. Алыстарзан күгәреп, ай, күренә

Ирәмәлкәй таузың ак ташы. Был йыр ниндәй төргә карай?

1. Озон көй.
2. Кыска көй.
3. Такмак.
4. Был йыр түгел

5. Халык ижады әзәби әсәрзән ни менән айырыла?

1. Кем уйлап сығарыуы билдәһез.
2. Авторы була.
3. Күләме менән
4. Дәрәс яуап юк

6. Кайһы әкиәттә төп герой ер астына төшә?

1. “Урал батыр”.
2. “Акъял батыр”.
3. “Камыр батыр”.

7. Әкрән иҫ, ел, бында кәбер,

Бында дуҫтар күмелгән. Был юлдар кайһы бәйәттән алынған?

1. “Герман һуғышы бәйәте”.
2. “Алтмыш ике партизан бәйәте”.
3. “Дон далаларында”.
4. “Мәскәүзән киттек, Берлинға еттек”.

8. Юмористик һәм сатирик уймак хикәйәләр ниндәй жанрға карай?

1. Әкиәт.
2. Легенда.
3. Бәйәт.
4. Такмак.
5. Көләмәс.

9. Эпос тәүге тапкыр рус теленә кем тарафынан тәржемә ителгән?

- а) Ғәзим Шафиков
- б) Азамат Юлдашбаев
- в) Айзар Хөсәйенов
- г) Әхиәр Хакимов

10. Котло, изгеләштерелгән урын - кот тау кайһы илдә?

- а) йыландар илендә
- б) дейеүзәр биләмәһендә
- в) Самрау батшалығында
- г) һыу батшалығында

IV бүлек

I вариант

1. Мифтахетдин Акмулла йәшәгән йылдар:

- а) 1752-1800
- б) 1903-1965
- в) 1831-1895
- г) Дөрөс яуап юк

2. М. Акмулланың тыуған урыны

- а) Миәкә районы, Тукһанбай ауылы
- б) Салауат районы, Малаяз ауылы
- в) Нуриман районы, Кызылъяр ауылы
- г) Әлшәй районы, Шафран ауылы

3. Акмулла исеме ниндәй мәғәнәгә эйә?

- а) тура, фәзел һүзле, укымышлы
- б) өлкән кеше
- в) ялкау, белемле
- г) шағир, мәғрифәтсе

4. Акмулла кайза ерләнгән?

- а) Тукһанбай
- б) Өфө
- в) Миәс
- г) Миәкә

5. М. Акмулла исемендәге премия нисәнсе йылда бирелә башлай?

- а) 1962 й.
- б) 1989 й.
- в) 1980 й
- г) 1981 й.

6. “Акмулла” исемендәге премияның тәүге лауреаты?

- а) Р. Шәкүр
- б) Ә. Вилданов
- в) Я. Хамматов
- г) дөрөс яуап юк

7. .Ш.Бабич кайза тыуған?

- 1. Дәүләкән районы Яппар ауылы.
- 2. Дүртөйлө районы Әсән ауылы.
- 3. Мишкә районы Кыйғазытамак ауылы.
- 4. Миәкә районы Кәнбәк ауылы

8. “Башкорт халкына көйлө хитап” әсәре нисәнсе йылда языла?

1. 1919.
2. 1917.
3. 1916.
4. 1918

9. Бабичтың сатирик балладаһы нисек атала?

1. “Бер минут”.
2. “Ғазазил ”
3. “Кандала”
4. “Халкым өсөн”

10. Ш.Бабич кайза ерләнгән?

1. Мишкә районында.
2. Дүртөйлө районында.
3. Йылайыр районында.

II вариант.

1. Ш.Бабичка музей кайза урынлашкан?

1. Өфөлә.
2. Дүртөйлөлә.
3. Йылайырза.
4. Миәкәлә

2. Ш. Бабич ниндәй мәзрәсәлә белем ала?

1. “Мөхәммәзиә”.
2. ”Ғәлиә”.
3. “Рәсүлиә”.

3. Ал да нур сәс халкыңа. Был юлдар ниндәй шиғырзан?

1. “Халкым өсөн”.
2. “Кем өсөн”.
3. “Башкортостан” .
4. Курайкайға

4. Бабичтың сатирик балладаһы нисек атала?

1. “Бер минут”.
2. “Ғазазил ”
3. “Кандала”
4. “Халкым өсөн”

5. Ш.Бабич ниндәй сатирик журналда эшләгән?

1. “Парлак”.
2. “Эләктергес”.

3. “Акмулла”.
4. Дөрөс яуап юк

6. Мифтахетдин Акмулла йәшәгән йылдар:

1. 1752-1800
2. 1903-1965
3. 1831-1895

7. М. Акмулланың тәүге укытыусыһы?

1. М. Өмөтбаев
2. Ш. Зәки
3. Р. Фахретдинов
4. Атаһы

8. Акмулла исемен уға кем биргән?

1. Халык
2. Атаһы
3. Үзе
4. Дустары

9. Акмулла кайза ерләнгән?

- а) Тукханбай
- б) Өфө
- в) Миәс
- г) Миәкә

10. “Акмулла” исемендәге премияның тәүге лауреаты?

- а) Р. Шәкүр
- б) Ә. Вилданов
- в) Я. Хамматов
- г) дөрөс яуап юк

Йомғаклау тесты.

I вариант

1. Р. Ниғмәти кайһы йылдарҙа йәшәгән?

1. 1905-1954
2. 1909-1959
3. 1911-1939
4. 1903-1938

5. 1893-1938

2.Р.Ниғмәти кайһы ауылда тыуған?

1. Әсән
2. Үрге Ильяс
3. Иске күл
4. Дингезбай
5. Хәсән

3.Р.Ниғмәтигә қасан халық язуысыһы исеме бирелә?

1. 1923
2. 1959
3. 1963
4. 1969
5. 1980

4.Р.Ниғмәти кайза йәшәгәндә тәүге поэмаһы донъя күрә?

1. Дингезбайза
2. Өфөлә
3. Туймазыла
4. Украинала
5. Намарза

5.Р.Ниғмәти кайһы поэмаһын граждандар һуғышы осорон һүрәтләүзән башлай?

1. "Дауылдар тыузырған гүмер"
2. "Баһыу хөкөмө"
3. "Һакмар кызы"
4. "Үлтер улым, фашисты!"
5. "Оскондан ялкын"

6.Р.Ниғмәтизең кайһы поэмаһының төп геройы-Вася?

1. Үлтер улым, фашисты!"
2. "Һинең кәләшеңдең хаттары"
3. "Герой тураһында поэма"
4. "Баһыу хөкөмө"
5. "Оскондан ялкын"

7.Р.Ниғмәти кайза ерләнгән?

1. Дингезбайза

2. Намарза
3. Туймазыла
4. Өфөлә

8.Һәзиә Дәүләтшина кайһы йылдарза тыуған?

1. 1893-1938
2. 1890-1970
3. 1905-1954
4. 1888-1966
5. 1903-1938

9.Һәзиә Дәүләтшина кайһы ауылда тыуған?

1. Үрге Ильяс
2. Әсән
3. Хәсән
4. Юлтый
5. Иске күл

10.Һәзиә Дәүләтшина кайһы укыу йортон тамамлаған?

1. Намарза башкорт-татар педтехникумын
2. Мәскәүзә мөхәррирзәр әзерләү институтын
3. Өфөлә педагогия рабфагын
4. Башкорт дәүләт педагогия институтын

11.Һәзиә Дәүләтшина кайза тәрбиәсе булып эшлэгән?

1. Дингезбайза
2. Өфөлә
3. Йылайыр совхозында
4. Стәрлетамакта

12.Һәзиә Дәүләтшинаның тәүге танылыу килтергән әсәре қасан басылып сыға?

1. 1930 й.
2. 1935 й.
3. 1957 й.

13.Котлояр Н.Дәүләтшинаның кайһы әсәре геройы?

1. "Ырғыз"
2. "Башактар тулкыны"
3. " Айбикә"

4. "Партизан"

14. Баш күтәреүселәргә Айбулатты тоторға кем ярзам итә?

1. Рәхилә
2. Гәзимә
3. Миңлекәй
4. Хаят
5. Имай

15. "Ырғыз" романында Гөлйөзөмдөң бер туған ағаны кем ул?

1. Зөфәр
2. Котлобай
3. Тимерғәле
4. Әхмәзи
5. Имай

16. Ныязғол образының прототибы кем?

1. Айбулат
2. Мурзин
3. Янғол
4. Котлобай
5. Әхмәзи

17. Һәзиә Дәүләтшина исеме нисек мәңгеләштерелгән?

1. Һәйкәл
2. Музей
3. Урам
4. Премия
5. Театр

18. "Башкортлок" шиғырының авторы кем?

- 1) Р. Бикбаев
- 2) Р. Ғарипов
- 3) Ә. Моратов

4) М.Кәрим

19. Бирелгән өзөк кайһы кобайырзан? Сыңыр-сыңыр сыңраған йылкыһы күп Уралтау,...

- 1) “Салауат батыр”
- 2) “Ай Уралым, Уралым”
- 3) “Ололар һүзе”

20. Б.Бикбай йәшәгән йылдар

- 1)1919-1989й.й.
- 2)1909-1968йй
- 3)1919-2005йй

II вариант

1. Нимә ул композиция?

- 1) әсәрзең корошо;
- 2) телмәр характеристикаһы
- 3) автор характеристикаһы
- 4) дәрәс яуап юк

2. Ғ.Сәләм йәшәгән йылдар

- 1) 1919-1989й.й.
- 2) 1909-1968й.й.
- 3) 1911-1939й.й.
- 4) 1909-1939й.й.

3. З.Бишева әсәрзәрен билдәләгез

- 1)”Каһым түрә”, “Дуҫ булайык”, “Үлмәсбай”, “Таня-Таңһылыу”
- 2)”Емеш”, “Шоңкар”, “Туған тел”
- 3)”Емеш”, “Һөнәрсе менән Өйрәнсек”, “Дуҫ булайык”
- 4) дәрәс яуап юк

4. М.Кәрим йәшәгән йылдарзы билдәләгез

- 1)1919-1989йй
- 2)1909-1968йй
- 3)1919-2005йй
- 4) дәрәс яуап юк

5. Н.Мусин әсәрен билдәләгез

- 1) "Мәтрүшкә есе",
- 2) "Әсә һәм бала"
- 3) "Йырткыс тиреһе"
- 4) "Дуҫ булайык"

6. Р.Ғарипов әсәрзәрен билдәләгез

- 1) "Үлмәсбай", "Мәтрүшкә есе", "Әсә һәм бала"
- 2) "Йәшәйһе бар", "Уйзарым", "Шоңкар"
- 3) "Уйзарым", "Аманат", "Урал йөрәге".
- 4) дәрәс яуап юк

7. Р.Бикбаевтың "Йүкәләрзән һығылып бал тамғанда" шиғырынан өзөктә билдәлә

- 1) Сөн ярынан алыстарға бактым, Офоктарза даръя-басыу акты...
- 2) Дауылдарза минең байрамдарым, Дауылдарға торам йән атып.
- 3) Сәскәләрен һыпырып сәйгә һалам- Шау бал булып аңкый сәйзәрем.

8. Н.Нәжми кайһы районда һәм ауылда тыуған?

- 1) Дүртөйлә р-ны Миңеште ауылы
- 2) Хәйбулла р-ны Таңатар ауылы
- 3) Әлшәй р-ны Шафран ауылы
- 4) Миәкә р-ны Кәнбәк ауылы

9. "Таня-Таңһылыу" әсәренең авторы

- 1) Х.Назар
- 2) К.Аралбаев
- 3) Р.Камал
- 4) дәрәс яуап юк

10.Һәзиә Дәүләтшина кайһы укыу йортон тамамлаған?

- 1) Һамарза башкорт-татар педтехникумын
- 2) Мәскәүзә мөхәррирзәр әзерләү институтын
- 3) Өфөлә педагогия рабфагын
- 4) Башкорт дәүләт педагогия институтын

11.Һәзиә Дәүләтшина кайза тәрбиәсе булып эшләгән?

- 1) Дингезбайза
- 2) Өфөлә
- 3) Йылайыр совхозында
- 4) Стәрлетамакта

12.Һәзиә Дәүләтшинаның тәүге танылыу килтергән әсәре қасан басылып сыға?

- 1) 1930 й.

2) 1935 й.

3) 1957 й.

13. Котлояр И. Дәүләтшинаның кайһы әсәре геройы?

1) "Ырғыз"

2) "Башактар тулкыны"

3) " Айбикә"

4) "Партизан"

14. Баш күтәрәүселәргә Айбулатты тоторға кем ярзам итә?

1) Рәхилә

2) Ғәзимә

3) Миңлекәй

4) Хаят

5) Имай

15. "Ырғыз" романында Гөлйөзөмдөн бер туған ағаһы кем ул?

1) Зөфәр

2) Котлобай

3) Тимерғәле

4) Әхмәзи

5) Имай

16. Ныязғол образының прототибы кем?

1) Айбулат

2) Мурзин

3) Янғол

4) Котлобай

5) Әхмәзи

17. Һәзиә Дәүләтшина исеме нисек мәңләләштерелгән?

1. Һәйкәл

2. Музей

3. Урам

4. Премия

5. Театр

18. "Башкортлок" шиғырының авторы кем?

- 1) Р.Бикбаев
- 2) Р.Ғарипов
- 3) Ә.Моратов
- 4) М.Кәрим

19. Бирелгән өзөк кайһы кобайырзан? Сыңыр-сыңыр сыңраған Йылкыһы
күп Уралтау,...

- 1) “Салауат батыр”
- 2) “Ай Уралым, Уралым”
- 3) “Ололар һүзе”

20. Б.Бикбай йәшәгән йылдар

- 1)1919-1989й.й.
- 2)1909-1968йй
- 3)1919-2005йй

4. Список использованной литературы

1. Аубакирова З. Ф. Башкирский язык в таблицах, схемах, правилах. - Уфа.
2. Башкирско-русский словарь пословиц и поговорок. - Уфа: Книга.
3. Габитова З. М., Тулумбаев Х. А. Методические рекомендации при обучении башкирскому языку в русскоязычных школах. - Уфа: Китап.
4. Габитова З. М. Уроки развития речи. - Уфа: Китап.
5. Габитова З. М., Тулумбаев Х. А. Тесты по башкирскому языку. - Уфа: Китап.
6. Усманова М. Г. Башкорт теле грамматикаһы таблицаларза һәм схемаларза. Өфө - Китап.